
		УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
		Медицински факултет					
		Студијски програм: медицина					
		Интегрисане академске студије		VI година студија			
Пун назив предмета		КЛИНИЧКА ФАРМАКОЛОГИЈА					
Катедра		Катедра за фармакологију, Медицински факултет Фоча					
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS	
ME-04-1-057-11		обавезан		XI		3	
Наставник/ -ци		Проф.др Драгана Соколовић, , ванредни професор; проф.др Драгана Дракул, ванредни професор					
Сарадник/ -ци		Асист. Милица Радановић					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S ₀ ¹	
П	В	СП	П	В	СП	S ₀	
2	1	0	2*15*1	1*15*1	0*15*1	1	
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 1*15 + 0*15 = 45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*1 + 1*15*1 + 0*15*1 = 45				
Укупно оптерећењепредмета (наставно + студентско): 45 + 45 = 90 сати семестрално							
Исходи учења		1. Упознавање са структуром предмета, историјатом, основним дефиницијама и статусом клиничке фармакологије у медицини и националној политици лијекова.					
		2. Савладавањем овог предмета студент стиче основна знања о примјени клиничко-фармаколошких принципа у терапији, праћењу, регистрацији и тумачењу нежељених ефеката лијекова.					
		3. Студенти ће бити оспособљени да прате и учествују у увођењу нових лијекова, односно спровођењу претклиничких и клиничких испитивања нових лијекова.					
		4. Студенти ће се упознати са значајем фармаковигилансе, фармакоэкономије, фармакоепидемиологије, клиничке фармакокинетики и фармакогенетике. Студенти у оквиру овог предмета ће научити о специфичностима лијечења неких ургентних стања.					
Условљеност		Услов за полагање испита:положени сви испити пете године					
Наставне методе		Предавања, вјежбе, семинари					
Садржај предмета по седмицама		Предавања:					
		1. Увођење нових лекова: Претклиничка. испитивања нових лијекова;					
		2. Клиничко испитивање лијекова: Општа методологија и значај. Врсте клиничког испитивања.					
		3. Фазе клиничког испитивања лијекова. Плацебо. Дизајнирање студије. Организација рада на истраживачком мјесту;					
		4. Основни принципи Добре клиничке праксе. Хелсиншка декларација. Улога истраживача у клиничком испитивању нових лијекова. Улога Етичких одбора. Улога спонзора. Улога уговорне истраживачке организације. Стандардне оперативне процедуре за рад свих учесника у клиничком испитивању лијекова					
		5. Фармакоэкономија					
		6. Врсте фармакоекономских анализа					
		7. Фармакогенетика: Дефиниција. Генотип и фенотип. Генски полиморфизам.					
		8. Фармакоепидемиологија: Дефиниција. Задаци. Врсте фармакоепидемиолошких студија. Праћење потрошње лијекова. Значај праћења ванболничке и болничке потрошње лијекова. Улога службе клиничке фармакологије у праћењу потрошње лијекова у болници.					
		9. Фармаковигиланса: Скале за процјену каузалне повезаности лијек-нежељена реакција.					
		10. Законске обавезе медицинских радника у циљу пријављивања нежељених реакција на лијекове и улога клиничког фармаколога.					
		11. Клиничка фармакокинетика: Задаци клиничке фармакокинетики, начини прилагођавања режима дозирања лијекова, индивидуализација терапије,					
		12. Фармакокинетички модели, фармакокинетичке интеракције и њихов значај у пракси.					
		13. Биоеквиваленца: Референтни, Генерички и Иновативни лијекови. Испитивања биорасположивости и биоеквиваленце. Законска регулатива					
		14. Биолошки лијекови.					
		15. Примјена лијекова у посебним категоријама пацијената					
				Семинари и вјежбе:			

¹Коефицијент студентског оптерећења S_o се рачуна на сљедећи начин:

а) за студијске програме који не иду на лиценцирање: $S_o = (\text{укупно оптерећење у семестру за све предмете } 900 \text{ h} - \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h}) / \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h} = \text{.}$ Погледати садржај обрасца и објашњење.

б) за студијске програме који иду на лиценцирање потребно је користити садржај обрасца и објашњење.

<ol style="list-style-type: none"> 1. Смјернице у прописивању антимикробних лијекова; приказ случаја 2. Смјернице у прописивању антиагрегацијских и антикоагулантних лијекова; приказ случаја 3. Смјернице у прописивању лијекова у хипертензији; приказ случаја 4. Смјернице у прописивању хиполипидемичких лијекова; приказ случаја 5. Смјернице у прописивању лијекова у астми; приказ случаја 6. Смјернице за фармакотерапију шећерне болести; приказ случаја 7. Смјернице у лијечењу бола и примјени аналгетика; приказ случаја 8. Смјернице у прописивању анксиолитика; приказ случаја 9. Смјернице у фармакотерапији депресивних поремећаја; приказ случаја 10. Смјернице за терапију шизофреније и других психотичних поремећаја; приказ случаја 11. Смјернице у прописивању лијекова у остеопорози; приказ случаја 12. Смјернице у прописивању лијекова за лијечење анафилаксе; приказ случаја 13. Смјернице за лијечење улкусне болести; приказ случаја 14. Смјернице за лијечење Алцхајмерове деменције; приказ случаја 15. Смјернице за примјену супортивне терапије код болесника са малигним болестима; приказ случаја 			
Обавезна литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Францетић И, Витезић Д	Основи клиничке фармакологије, II издање, Загреб: Медицинска наклада	2014	
Katzung BG	Katzung's Basic & Clinical Pharmacology , Lange, 16 th edition	2023	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови
	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима/ вјежбама		20
	семинарски рад		30
	Завршни испит		
	усмени		50
УКУПНО		100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год; 15.09.2020.год; 17.06.2024.год.		

* користећи опцију инсерт мод унијети онолико редова колико је потребно